

PETRŽALKA BUDE TENTO ROK HOSPODÁRIŤ S VIAC AKO 70 MILIÓNNI EUR

STR. 2

VEĽKÁ ŠTATISTIKA MATRIKY: AKO SA ZMENILA PETRŽALKA V ROKU 2023?

Vlani sa narodilo takmer tisíc malých Petržalčanov a Petržalčaniek. | Foto: Ivana Vrabľová

EDITORIÁL:

NENECHAJME SA PREVALCOVAŤ SKEPSOU

Asi nie som sám, kto má čoraz intenzívnejší pocit, že sa ako spoločnosť i krajina rozpadáme. Že sa ako ľudia a susedia vzdiaľujeme. Sociálne siete - valcujú vyhranené postoje, stávanie barikád, hnev. Za svoje neúspechy hľadáme vinníkov všade, len nie vo vlastnej kuchyni.

U nás v Petržalke sa takému postoju zo všetkých síl bránime. Denno-denne sa snažíme pracovať na tom, aby

sme skepsu pretavili na potrebné a očakávané výsledky. Výsledky, ktoré našu mestskú časť, časť našej krajiny i nás samotných posúvajú vpred.

Či sa nám to darí? Neviem, musíte posúdiť sami. No určite viem povedať, že to máme len a len vo svojich rukách.

V novom roku vám preto želám nielen veľa šťastia, ale aj pochopenia a schopnosť rozpoznať, čo je správne.

Ján Hrčka
starosta
Petržalky

PETRŽALSKÍ ÚRADNÍCI MEDZI NAMI

„Našu prácu dobre vystihuje týchto zopár slovíčok: vyrieš, zabezpeč, dones, napíš, zisti, zariad,“ hovoria kolegyne zo štvorčlenného tímu, ktoré stoja pri petržalskom starostovi zo všetkých pracovníkov miestneho úradu najbližšie. **STR. 4 - 5**

ZA PENIAZE SI SVET NEKÚPITE

Takmer celý život prežil v Petržalke. Walter Martinek, ktorý 5. januára oslávil deväťdesiatpäťku, nezahála ani v pokročilom veku a svetu ponúka unikátnu teóriu trojznačnej relativity vesmíru. **STR. 8 - 9**

NAJČAROVNEJŠÍ RAPER JE STÁLE V HRE

Pred desiatimi rokmi sa Viktor Kamenický preslávil virálnym klipom s názvom Som čarovník. Dnes učí mladých kreatívcov a pracuje pre Petržalku v kultúrnej komisii miestneho úradu.

STR. 14 - 15

NOVÝ ROZPOČET CIELI NA OPRAVY CHODNÍKOV, ŠPORT A VZDELANIE

Petržalka bude v roku 2024 hospodáriť s viac ako 70 miliónmi eur.

Najdôležitejší zákon samosprávy podporili poslanci petržalského zastupiteľstva na poslednom minuloročnom zasadnutí v decembri 2023. Oproti očakávanej skutočnosti za rok 2023 je nižší. Zahŕňa totiž iba príjmy, ktoré mestská časť očakáva s vysokou mierou určitosti.

Pokračovanie v opravách

Už tradične najviac financií pôjde do vzdelávania, veď mestská časť spravuje 27 materských a 11 základných škôl s jedálňami a školskými klubmi detí, na chod ktorých rozpočet 2024 vyčlenil viac než polovicu celkovej sumy – vyše 36 miliónov EUR.

Vedenie samosprávy avizovalo, že prioritou bude v roku 2024 rozsiahla obnova chodníkov a okolitých verejných plôch zelene. Petržalka vďaka rozhodnutiu poslancov a poslankyň, no najmä zásluhou tvrdej práce zamestnancov údržby a ich kolegov z miestneho úradu nadviaže na pilotný projekt z tohto roka, kedy i vďaka vlastnému finišeru a ďalšej technike dokázala chodníky opravovať na väčších plochách a výrazne lacnejšie, ako pri zapojení externých dodávateľov. Vedenie samosprávy tak reflektuje na dekády zanedbaný stav chodníkov, ktorý Petržalčania i Petržalčanky právom kritizujú.

Aby mestská časť dokázala dobehnúť to, čo sa v tomto smere urobilo v priemere za posledné desiatky rokov, starosta Ján Hrčka upozornil poslancov, že „za tri roky pôjde okolo 75 percent disponibilných finančných prostriedkov práve na opravu chodníkov a ich okolia“. Priznal pritom, že samospráva by potre-

bovala viacero investícií, rozhodla sa však tentokrát popri športovej infraštruktúre zásadnejšie „pohnúť práve v tejto oblasti“. Priamo na opravu a údržbu miestnych komunikácií v správe mestskej časti je preto v rôznych kapitolách rozpočtu 2024 vyčlenených viac ako **3 milióny eur**.

Podpora kultúry a športu

Nemalé peniaze v ďalšom roku poputujú aj do čoraz modernejšieho chodu Miestneho úradu Petržalka v budove Technopolu, do sociálnej pomoci a sociálnych služieb, ale aj do kultúry a športu.

Mestská časť bude pokračovať v rekonštrukcii bazéna na ZŠ Pankúchova, ktorá sa ukázala byť náročnejšia a nákladnejšia, ako sa pôvodne predpokladalo, finalizovať chce aj ambiciózný projekt výstavby multifunkčnej športovej haly na Pankúchovej.

Začína sa tá ťažšia časť

Čo sa týka kapitálových výdavkov, pre tento rok boli v porovnaní s rokom 2023 vopred naplánované a schválené vo výške viac ako **6 miliónov eur**.

Podľa investičného plánu, ktorý počíta aj so zapojením externých zdrojov financovania, budú prostriedky využité najmä na odkúpenie, výstavbu a rekonštrukcie športovísk či obnovu bytov.

Významnou investíciou v tomto smere je kúpa tenisového areálu Slávia Právnik Bratislava pri Draždiaku. Mestská časť by ho v budúcnosti rada zrekonštruovala a poskytla obyvateľom zeleného sídliska na voľnočasové aktivity. Upraviť by chcela zároveň aj ďalšie okolie obľúbeného štrkoviska,

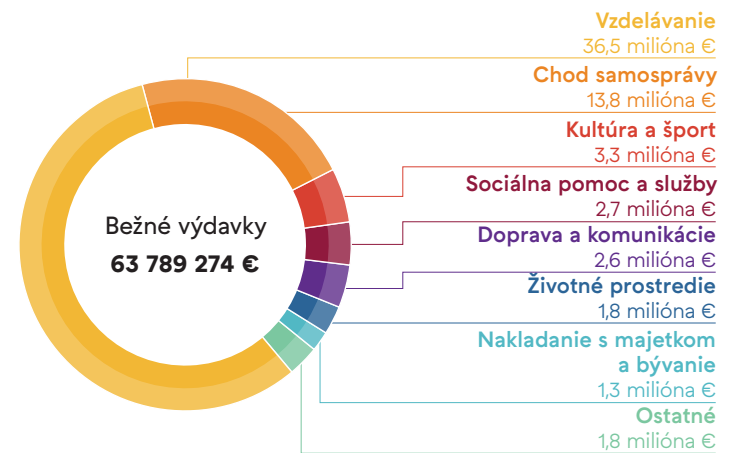
ROZDELENIE VÝDAVKOV PETRŽALKY PRE ROK 2024

Rozpočet mestskej časti Bratislava-Petržalka pre rok 2024 bol schválený vo výške

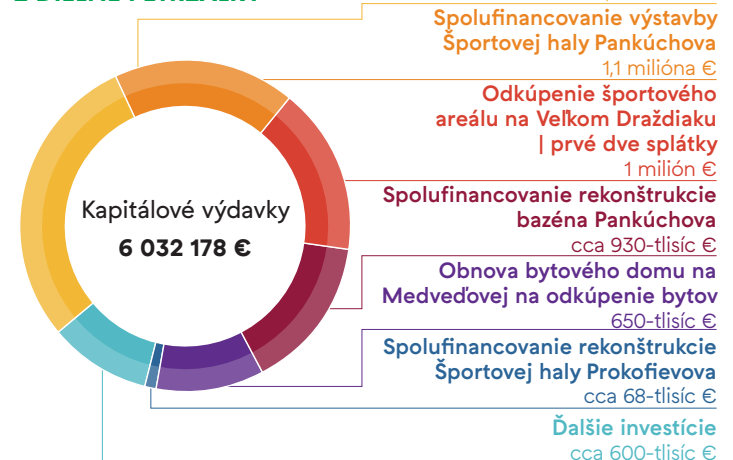
70 628 157 EUR.

Navrhovaný rozpočet na rok 2024 je oproti očakávanej skutočnosti za rok 2023 nižší. Zahŕňa iba príjmy, ktoré očakávame s vysokou mierou určitosti.

PLÁN BEŽNÝCH VÝDAVKOV NA FUNGOVANIE MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PETRŽALKA A JEJ INŠTITÚCIÍ V ROKU 2024:

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY NA NOVÉ PROJEKTY Z DIELNE PETRŽALKY:

okrem zatravnňovania je v pláne aj inštalácia mlatových chodníkov.

Dobrou správou je, že petržalskí poslanci podporili rozpočet pre rok 2024 jednomyseľne, čo ocenil aj starosta. „Ďakujem veľmi pekne všetkým poslancom za schválenie

rozpočet. Schváliť ho bola tá ťažšia časť, teraz nás na úrade čaká tá ľahšia, teda zrealizovať všetko tak, ako bolo schválené,“ uzavrel.

Silvia Šimeková

SADZBA DANE ZA PSA JE PO NOVOM JEDNOTNÁ

Nemusíte chodiť na úrad a ešte dostanete aj zľavu. Petržalka novým všeobecne záväzným nariadením (VZN) zvýhodňuje platcov miestnych daní, ktorí s ňou komunikujú elektronicky.

Petržalská samospráva od januára 2024 zjednotila sadzbu dane za psa. Schválili to miestni poslanci na decembrovom zasadnutí petržalského zastupiteľstva.

Po novom zaplatia majitelia psov bez rozdielu ich veľkosti **50 eur**. Až o **5 eur nižšia** (teda 45 eur) však bude táto daň pre tých, ktorí majú zriadenú elektronickú schránku (eslovensko.sk) alebo sa zaregistrujú do **osobnej internetovej zóny**, tzv. Petržalského konta. To plánuje mestská časť spustiť v priebehu januára 2024.

Sadzba dane **17 eur** pre zdravotne znevýhodnených obyvateľov, osamelých dôchodcov s príjmom do výšky životného minima či majiteľov psov chovaných v rodinnom dome ostáva naďalej v platnosti.

Na čo ide daň?

V mestskej časti je v súčasnosti evidovaných 4 165 psov, no stovky majiteľov majú svojich miláčikov načierno. Financie, ktoré prídu do petržalskej kasy z dane za psa, mestská časť využíva na starostlivosť o verejné priestranstvá – vrátane výbehov či košov na psie exkrementy.

V posledných rokoch Petržalka vymenila staré smetné nádoby za nové, odolnejšie (dokopy ich je 233), ktoré sú vyprázdňované dvakrát týždenne a dopĺňané vrecami. Ďalších desať roliek aj so zásobníkom dostane každý majiteľ, ktorý svojho psa prihlási a riadne uhrádza daň.

Viac za automaty

Rovnakým VZN Petržalka zvýšila daň za predajné automaty, a to

Petržalské konto

V priebehu januára 2024 bude na stránke **PETRZALKA.sk** sprístupnené tzv. Petržalské konto. Cieľom je zvýšenie komfortu obyvateľov, ktorí po registrácii budú môcť vybaviť viac vecí z pohodlia svojho domova. „Zaregistrovaní obyvatelia budú informovaní napríklad o tom, že je čas zaplatiť niektorú z miestnych daní a aká jej je výška,“ vysvetľuje Janka Velická z petržalského referátu miestnych daní a poplatkov. „Výhoda je nielen v nižšej dani za psa, ale aj v tom, že občan nemusí chodiť na poštu, ušetrí čas a všetko bude mať v e-maile a na kontovom účte, kde bude mať prístup iba on,“ dodáva. Do Petržalského konta by mali postupne pribúdať aj ďalšie užitočné moduly a funkcionality. O presnom dátume spustenia bude mestská časť informovať na svojom oficiálnom webe a ostatných informačných kanáloch.

z pôvodných 99 eur na 150 eur. Zvýšeniu sa nevyhne ani daň za nevýherné hracie prístroje, v závislosti od druhu prístroja. Mení sa tiež daň za vyhradené parkovacie miesto, a to z 0,13 na 0,17 eur za štvorcový meter na deň, pričom je zohľadnená zľava 15 percent

na večerné parkovanie. Celková suma tak z pôvodných 626,34 eur za 13 m² vzrastie na 806,65 eur. Mestská časť však zdôrazňuje, že daň zvýšila po prvý raz od roku 2004.

Martina Štefániková

VIANOČNÉ STROMČEKY PATRIA DO OHRÁDKY

Aj tento rok môžu obyvatelia Bratislavy odložiť vianočné stromčeky do niektorej zo 700 drevených ohrádok. Za projektom **Druhý život stromčekom** stojí hlavné mesto, **OLO, a. s., Komunálny podnik, Bučina EKO**, ale tiež **IKEA**, ktorá stromčeky spracuje a „premení“ na knižnice. Tie poputujú do centier voľného času, základných umeleckých škôl aj rodín. Stromčeky treba pred uložením do ohrádky zbaviť ozdôb, plastových obalov a kvetináčov.

„Ak obyvateľky a obyvatelia nemajú vo svojej blízkosti ohrádku, môžu stromčeky odložiť aj do kompostovacieho zásobníka alebo hnedej zbernej nádoby na záhradný bioodpad. Vo výnimočných prípadoch do stanovišťa zberných nádob, pri rodinných domoch k zvonom na skla,“ upresnila **Martina Čechová**, manažérka cirkulárnej ekonomiky OLO. Odvoz stromčekov z ohrádok **potrvá až do 16. februára**, v Petržalke je **odvozovým dňom piatok**.

Martina Štefániková

V ŠKOLÁCH PRIBUDNE DESIATA

Od januára majú žiaci štyroch základných petržalských škôl možnosť dopriať si okrem obeda aj desiatu. Rodičov to bude stáť len euro. Do pilotného projektu sa zapojili **ZŠ Gessayova, ZŠ Nobelovo nám., ZŠ Pankúchova** a **ZŠ Budatínska**.

Päťdesiatnici si ešte pamätajú školské „mliečka“ v plastových

vrecúškach, tie sa však do škôl nevrátia. Desiatové menu si zvolí každá škola po svojom, podmienkou je dodržanie noriem školského stravovania. V ponuke by mohlo byť napríklad pečivo a zdravé náčtierky – tak ako ich poznajú rodičia škôlkarov.

Martina Štefániková

INZERCIA

wüstenrot

W DOBROM AJ V ZLOM

Eva Prostedny

INTERMEDIO s.r.o.

Expert pre komplexné finančné služby
+421918 771 230
+421903 398 233
+421 2 4445 9037
wintermedio@wustenrot.sk
prostedna.wustenrot@gmail.com

Dobrý deň, rada by som Vás informovala o zmene.

Nakoľko pobočka na Osuského, kde sme sa stretávali, sa k **30. 6. 2023** zatvorila, môžem vám opäť ponúknuť svoje služby na dvoch obchodných miestach:

- **Einsteinova 21 (Digital Park)**
851 01 Bratislava
- **Nobelova 42**
831 02 Bratislava

Po: telefonická dohoda

Ut: 9:00 - 18:00 (Nobelova)

St: telefonická dohoda

Št: 9:00 - 16:00 (Nobelova)

Pi: 8:30 - 16:00 (Einsteinova)

So: telefonická dohoda

Ne: telefonická dohoda

PETRŽALSKÍ ÚRADNÍCI MEDZI NAMI: STAROSTOVE PRAVÉ RUKY

Hovorí sa, že za každým úspešným mužom stojí žena. Za petržalským starostom stoja hneď štyri.

„Myslím si, že našu prácu dobre vystihuje týchto zopár slovíčok: *vyrieš, zabezpeč, dones, napíš, zisti, zariad*“, odpovedá **Lucia Franková**, jedna zo štvorčlenného ženského tímu kancelárie starostu na otázku, čo je náplňou práce zamestnankýň, ktoré – dá sa smelo povedať – stoja pri petržalskom starostovi zo všetkých pracovníkov miestneho úradu najbližšie. A to doslova.

„Prechádza cez nás veľa vecí – či už v rámci úradu, alebo komunikácie smerom von. Tu sa začína a končí naozaj všetko, od dohadovania stretnutí až po finálne vybavenie. Je za tým skrátka veľa, veľa práce, ktorú často možno na prvý pohľad nevidno,“ vysvetľuje Franková. „A áno, varíme aj kávu,“ so smiechom reaguje na kliše, ktoré sa s kanceláriami akéhokoľvek vedenia spája.

ŠÉFKA ŠANÓNOV

Okrem Lucie Frankovej tvoria tím kancelárie starostu **Zuzana Mikulášková**, **Mária Havlíková** a **Petra Vančová**, ktorá ho vedie.

Každá má svoju špecifickú agendu. „*Samé sme si to tak nastavili*,“ prezrádza Franková. „*Trebárs Majka zabezpečuje podpisovanie kníh a riadi starostov kalendár, aby všetko odsýpalo. A treba povedať, že vzhľadom na jeho vyťaženosť je to veľmi náročná úloha. Ja som zasa „šéfica šanónov“, tak ma volajú. Robím poverenia, splnomocnenia, vymenovania, poriadky v príkazoch starostu, v smerniciach skôr administratívne veci. Keď sa organizujú rôzne spoločenské akcie, to celé má pod sebou Zuzka.*“

Samozrejme, je nevyhnuté, aby všetky mali prehľad aj o agende svojich kolegyň. Každá musí byť zastupiteľná a nahraditeľná. Keď jedna z nich ochorie alebo odíde

na dovolenku, neznamena to, že ich práca počká niekoľko dní.

LOJALITA JE DÔLEŽITÁ

Kancelária starostu je akousi centrálou úradu, vie sa tu o všetkom, čo sa kde suchne a odtiaľto sa veci (podnety, nariadenia, pokyny, objednávky...) ako z dispečingu distribuuujú na jednotlivé oddelenia a referáty, na ktoré patria.

Starajú sa tu tiež o to, aby boli všetky dôležité dokumenty podpísané včas a v poriadku. Čo je občas – vzhľadom na to, že sa miestny úrad stará o spokojnosť viac ako 120-tisíc duší –, ale tiež preto, že starosta je extrémne aktívny, priam nadľudská úloha.

„*Povedala by som, že sme ako pyramída, ale otočená – všetko z úradu padá sem dolu, na to naše 1. poschodie*,“ opisuje Franková.

„*Áno, vieme o veľa veciach, ktoré sa riešia na úrade, ale sme absolútne lojálne – čo sa tu povie, to tu aj ostane*,“ ubezpečuje Mikulášková. Klebetenie teda v tomto ženskom kolektíve neprichádza do úvahy? „*Samozrejme, že si veľa vecí v kancelárii poviem, ale zostáva to medzi nami.*“

SVADBY VYMENILA ZA ÚRAD

Zo štvorice dievčat je služobne najstaršia Zuzana Mikulášková. Na úrad prišla v roku 2019, zhruba pol roka po tom, čo Hrčka začal po úspechu v komunálnych voľbách naplňať svoj prvý mandát. „*Zuzka je taká starostova pravá ruka. Keď má starosta nejaký problém, niečo potrebuje vedieť, rýchlo vyriešiť, Zuzka je určite prvý človek, ktorému bude volať*,“ opisuje kolegyňu Franková.

„*Predtým som robila v súkromnej sfére, organizovala som svadby. Tu je to, samozrejme, oveľa odlišnejšie, lebo*

Tím kancelárie starostu, zľava Mária Havlíková, Lucia Franková, Zuzana Mikulášková a Petra Vančová. V pozadí starosta Petržalky Ján Hrčka. | Foto: Zuzana Mikulášková

predtým, čo som si naplánovala, to som si aj zrealizovala. Ale tieto skúsenosti sa mi neraz zišli aj na úrade.“

Dôkazom je to, že práve Zuzka Mikulášková je dušou mnohých veľkých podujatí mestskej časti. Stojí napríklad za organizáciou vianočného večierka, športového dňa, alebo podujatí ako je Osobnosť Petržalky či Dni Petržalky.

KOMUNIKOVAŤ S REŠPEKTOM

„*Veľa ľudí si myslí, že starosta vie vyriešiť všetko, o všetkom vie, všetko vybaví. Ale celkom tak to nie je, na*

to sú určené odborné referáty, na ktoré sa starosta spolieha a tie si robia svoju agendu. Sekretariát sa snaží pomôcť a nasmerovať ľudí tam, kde im pomôže,“ upresňujú.

Vo vysvetľovaní a komunikácii s obyvateľmi, ale najmä s kolegami v rámci úradu je najlepšia **Mária Havlíková**. Skúsenosti nazbierala v predchádzajúcom zamestnaní. Predtým, než sa rozhodla pracovať pre blaho obyvateľov a obyvateľiek Petržalky, pôsobila na úrade práce. „*To bola dobrá škola, tam som sa vycvičila a naučila, že aj keď sú ľudia nepríjemní, treba s nimi hovoriť s rešpektom*,“ vraví.

„Majka je dôležitá súčasť tímu, tá chémia tu musí fungovať a ona je z úradu práce naozaj veľmi dobre pripravená na komunikáciu s ľuďmi, ktorí do kancelárie starostu chodia. Lebo to treba tiež vedieť, treba mať na to danosť, aby človek vedel rozprávať s ľuďmi tak, aby odchádzali spokojní,“ vysvetľuje šéfkza kancelárie starostu **Petra Vančová**.

Havlíková sa stará aj o to, aby boli riadne a včas podpísané všetky dokumenty, objednávky či menovania, ktoré sa do kancelárie starostu zbierajú z jednotlivých oddelení – ročne sú ich stovky. No nejde len o to, získať podpis štatutárneho zástupcu mestskej časti. Všetky materiály, ktoré idú na podpis, si musí dôkladne preštudovať, aby vedela zareagovať na prípadné starostove otázky. „Ak potrebuje vedieť pán starosta detaily alebo viac informácií, nevolá si vždy priamo vedúcich, pýta sa mňa,“ vysvetľuje Havlíková. „Nevadí mi to, naopak baví ma to, takto sa naučím a dozviem ako funguje veľa vecí. Je dôležité vidieť jednotlivé súvislosti.“

STÁLE NIČO NOVÉ

Čo považujú na svojej práci za najkomplikovanejšie? „Asi to, že večer nevieme, čo nás bude ráno v práci čakať. Niektoré oddelenia a referáty to majú nalinkované – v pondelok majú stránkový deň, v utorok riešia svoju

Dobrý pracovný kolektív je základ a v kancelárii starostu ho majú. Potvrzuje to aj fotografia z vianočného večierka petržalského miestneho úradu | Foto: Fun Face

agendu a takto sa to opakuje. Tu sa nám často mení program z minúty na minútu. My niekedy ideme do roboty s tým, že máme pripravený harmonogram činností, ktoré budeme robiť, ale príde niečo dôležitejšie a všetko je zrazu inak. No pravdupovediac – mne sa to takto páči. Nebavila by ma jednotvárná robota,“ priznáva Mikulášková

„Má to svoje výhody aj nevýhody, lebo zasa sa nevieme na všetko pripraviť. Ale na druhej strane, naučili sme sa rýchlo reagovať na problémy, riešiť ich. Tá dynamika je super, to, že sa tu stále niečo deje, že musíme stále riešiť nové výzvy. A to nás posiluje,“ dopĺňa Franková.

Aj keď sa denne v kancelárii premelú desiatky ľudí, kuriózne situácie vraj nezažili, hoci... „Ešte na začiatku prvého starostovho mandátu, keď boli problémy s kosením, keďže procesy neboli úplne nastavené, tak sme si tu občas našli pred dverami vysypanú trávu aj s odkazmi,“ prezrádza Vančová.

ALFA A OMEGA

Všetky kolegyně sa svorne zhodujú, že pracovať pre starostu Petržalky je síce niekedy náročné, ale príjemné, keďže je správnym človekom a šéfom. Jednohlasne

hovorí, že to je aj dôvod, prečo sme sa rozhodli pracovať práve pod jeho vedením.

„V práci sú dôležité dve veci - dobrý šéf a dobrý kolektív. Ak aj máte veľmi veľa roboty, pokiaľ je dobrá atmosféra, tak nemáte problém ostať v práci dlhšie, robiť nad rámec. A myslíme si, že u nás v kancelárii starostu to funguje,“ uzatvárajú.

Martina Štefániková

INZERCIA

STAROSTA PETRŽALKY JÁN HRČKA
VÁS POZÝVA NA

XXII.

Petržalský
maškarný ples

03/02/2024

DK ZRKADLOVÝ HÁJ O 19:00

69 € SÁLA / 65 € BALKÓN

PREDAJ OD 21.11.2023 V POKLADNI DK ZRKADLOVÝ HÁJ

KARTY NEMUSIA BYŤ LEN NERESŤOU

Turnaje v šnapseri organizuje **Pavel Meluch** v Petržalke už dvadsať rokov.

Prvý **Palinov Šnapser Cup**, v jednej z najobľúbenejších kartových hier, sa konal 24. júla 2004 v Kamiro Pube na Mlynarovičovej. Odvtedy sa ich už uskutočnilo dvadsaťštyri.

Hrá sa vždy v inom petržalskom podniku a nikdy nie o peniaze, iba o trofeje. Napriek tomu má organizátor po otvorení registrácie okamžite plný stav. Bez reklamy, bez sociálnych sietí, po starom, ako v technologickom praveku – kamarát zavola kamarátovi, ten ďalšiemu a tak to ide, až kým nie je kapacita, tridsaťdva účastníkov, obsadená. Niekedy je nutné záujemcov aj odmietnuť.

Známi neznámi

„Odmala sme doma brávali s rodičmi. Na Veľkú noc či na Vianoce došli aj susedia, tam som sa naučil všetky hry – mariáš, šnapser, preferans...

Môj mladší brat v ňom bol majster. Už od piatich rokov porážal všetkých starých fotron,“ prezrádza Meluch.

Zorganizovať turnaj v šnapseri sa rozhodol, keď bol svedkom hádky kartárov o vyhraté/prehraté peniaze. „Nepáči sa mi to. Vtedy som si povedal – urobím turnaj, kde sa nebude hrať o peniaze, ale pre zábavu. Zoženiem ceny, diplomy, poháre... Zložíme sa len na stravu a na pivo. Všetci súhlasili,“ spomína Meluch a dodáva, že prvú súťaž sprevádzali kuriózne situácie. Napríklad, keď sa ukázalo, že hoci chlapi spolu hrávali karty dva-tri roky, poznali len svoje prezývky. „Mnohí, keď v rozpise uvideli súperov, odmietli s nimi hrať, lebo ich vraj nepoznajú. Prítom to boli starí kamoši,“ smeje sa.

Nikdy nevyhral

Na prvom turnaji bolo štrnásť účastníkov, odvtedy už vždy tridsaťdva, čo je podľa Melucha

Pavel Meluch je bývalý gymnasta, roky trénoval aj petržalské deti. Dnes organizuje kartárske turnaje. | Foto: Martina Štefániková

ideálny počet na to, aby si všetci dobre zahráli a súťaz sa nenatáhovala. „Hrávame dva razy ročne – v týždni, keď je Deň otcov a okolo Mikuláša,“ približuje. Za celé tie roky sa nik nepobil, hoci zopár hádok bolo.

Každý hráč dostane nový balík kariet s emblémom súťaže a aj „bulletin“, vlastnoručne vyrobený organizátorom, v ktorom sú všetci víťazi z predošlých ročníkov. (On sám turnaj nikdy nevyhral, len raz sa mu podarilo skončiť tretí.) „Križikom sú označení tí, čo už nie sú medzi nami,“ ukazuje Meluch. Nie je ich málo, mnohí „odišli“ počas pandémie, ktorý na dva roky prerušil aj turnajovú šnúru.

Kartári aj kartárky

Turnaj je otvorený pre účastníkov z iných mestských častí (veď aj vlnajší mikulášsky turnaj vyhral Oskar Kakas z Nového Mesta a druhý bol Račan Peter Stašiniak), pre seniorov

Schnapser

Podľa Wikipédie by mal byť pôvod názvu kartovej hry v nemeckom slove schnappen, triafať, ale podľa ľudovej legendy by mohlo pochádzať aj z faktu, že sa hralo o nápoje, teda o schnaps.

i mladých. „Najmladších máme okolo 35 - 40 rokov, najstarší som asi ja a mne podobní, tak okolo sedemdesiatky,“ vypočítava.

Drvivá väčšina hráčov sú chlapi, no objavajú sa aj kartárky. „Najviac na jednom turnaji boli štyri ženy. Jedna chodila pravidelne a tá fakt brala veľmi dobre. Keď som chodil okolo Kamira, jednej z vychytených petržalských kartárskych krčiem, vždy tam veselo mastila s chlapmi o peniaze, aj s manžekom,“ smeje sa Meluch. Kto je v kartách lepší, povedať nevie. Záleží od toho, kto je ako „vyhraný“. „Ženy určite hrajú rovnako dobre ako chlapi, len možno trochu inak rozmýšľajú,“ myslí si.

Cibria pamäť

Kartárska komunita má v Petržalke silnú tradíciu. „Skoro v každej krčme bývali kedysi na stole položené karty a šachy,“ spomína Meluch. Mnohé legendárne petržalské (kartárske) putiky už neexistujú, no kartári sa prestáhovali inam.

Hoci karty sú zvyčajne spájané s nerestou, Meluch je presvedčený, že ako každá logická hra, môžu mať aj pozitívny prínos. „Človek si cibri logiku, pamäť. Každá kartová hra je predsa založená na tom, že si treba pamätať – čo mám ja a čo majú protibráči, aby som vedel zareagovať,“ uzatvára.

Martina Štefániková

INZERCIA

0947 487 061

LINKA POMOCI ĽUĐOM BEZ DOMOVA

Volajte denne v čase od 8:00 do 18:00, ak si všimnete:

- ľudí zjavne bez prístrešia v slabom oblečení
- ľudí prespávajúcich vonku pri vašom paneláku alebo v jeho okolí

ROK 2023: PETRŽALKA V ČÍSLACH

Ku koncu uplynulého roka bolo v najľudnatejšej mestskej časti na trvalý pobyt prihlásených **116 343 obyvateľov**. Oproti roku 2022 je to pokles o 370 Petržalčaniek a Petržalčanov.

Záznamy petržalskej matriky sú neúplné: hoci sa vlni v Petržalke narodilo 2 140 detí (z toho 1 107 chlapcov a 1 033 dievčat), na trvalý pobyt v mestskej časti rodičia prihlásili iba 953 z nich, čo je o takmer tristo menej ako v roku 2022. Zaujímavosťou je, že už druhý rok po sebe prišlo v Petržalke na svet 55 párov dvojčiek a jedny trojičky a tiež to, že až štyri ženy sa rozhodli nerodiť v nemocnici, ale v domácom prostredí.

NAJOBĽÚBENEJŠIE BOLI EMY A SAMUELOVIA

Kým počet narodení klesá, priemerný vek prvoroďáčiek stúpa. Podľa Štatistickej ročenky hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2023 svoje prvé dieťa porodila ženy v Bratislave V, kam patrí aj Petržalka, v priemere ako 34-ročné.

Čo sa však zásadne nemení, je rebríček najobľúbenejších mien. V dievčenských vlni viedli **Emy a Emmy, Niny, Viktória, Sára, Natália a Olivie**. K preferovaným chlapčenským menám zas patrili **Samuel, Teo, Teodor, Adam, Jakub, Michal a Oliver**. Až dve krstné mená dostalo štyridsať dievčat a tridsaťjeden chlapcov. A nůdza nebola ani o netradičné krstné mená. Dievčatká rodičia nazvali aj Luna, Naia, Zendaya či Dior, chlapcov Alvin, Alper, Kolos, Rio či Merlin.

Čoraz viac párov preferuje žiť „nadvoko“, čo potvrdzuje skutočnosť, že až 172 párov sa rozhodlo vyhlásiť otcovstvo pred narodením dieťaťa, čo znamená, že išlo o nezobášaných rodičov.

MENEJ SVADIEB

Apropo, svadby. Oproti roku 2022 ich počet rapídne poklesol. Do manželského stavu vstúpilo o takmer päťdesiat párov menej – „len“ 289 (prítom 68 sobášov bolo s cudzincom alebo cudzinkou). Väčšina sobášov bola civilných, štrnásť snúbencov si povedalo svoje „áno“ aj pre Bohom.

Podľa vedúcej petržalskej matriky **Ilony Kraic** však môže mať vysoký počet sobášov v roku 2022 prozaický dôvod. „Ľudia dobiehali svadby, ktoré odložili kvôli pandémie covidu a teraz sa situácia vracia do normálu,“ vysvetľuje.

Namiesto tradičného obradu v sobášnej sieni niektoré páry preferujú užiť si svoj veľký deň na netypických miestach. Vlni k nim patrila napríklad reštaurácia UFO či dokonca Dostihová dráha.

Zlatá, strieborná ani iná výnimočná svadba sa podľa Kraic v roku 2022 neoslavovala, zato až 77 párov sa rozhodlo ukončiť svoje manželstvo rozvodom.

VYŤAŽENÁ MATRIKA

Petržalská matrika patrí v rámci bratislavských mestských častí k najvyťaženejším. V roku 2023 tu napríklad okrem klasických matričných úkonov vydali **1 649** duplikátov matričných dokladov a **325** matričných dokladov v cudzom jazyku do krajín Európskej únie.

Cez osobitnú matriku bolo podaných **400** žiadostí o zápis a zlegalizovanie matričných udalostí (narodenie, uzavretie manželstva, úmrtie Slovenského občana v zahraničí).

No a vybavili tu aj 194 žiadostí o skrátenie priezviska pre dievča (bez slovenského prechýľovania).

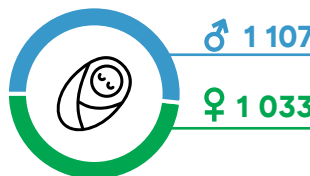
Počet obyvateľov s trvalým pobytom: **116 343**
Z toho cudzincov: **3 829**

Narodenia

V Petržalke sa narodilo **2 140** detí.

V Petržalke sa narodilo **55** dvojčiek.

V Petržalke sa narodili **1** trojičky.

Najčastejšie používané mená

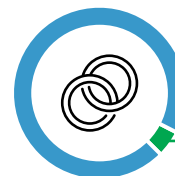
♂ Samuel, Teo, Teodor, Adam, Jakub, Michal, Oliver
♀ Ema, Emma, Nina, Viktória, Sára, Natália, Olívia

Netradičné mená

♂ Davor, Eskil, Kolos, Merlin, Naum, Rio, Titus, Trim, Zachariáš
♀ Abbie, Alia, Cataleya, Dhara, Dior, Elyana, Luna, Naia, Nevena, Wendelina, Zendaya

Sobáše

Počet sobášov: **289**

úradné: **275**

cirkevné: **14**

S cudzincom/kou: 68

Počet rozvodov: 77

Úmrtia

Počet úmrtí: **834**

♂ 459

♀ 375

Martina Štefániková

CELÝ SVET SI KÚPIŤ NEMÔŽETE

Takmer celý život prežil v Petržalke. **Walter Martinek**, ktorý 5. januára oslávil deväťdesiatpäťku, nezahála ani v pokročilom veku a svetu ponúka unikátnu teóriu trojznačnej relativity vesmíru.

„Neuveríte mi, ale všetko toto som zažil. Je to strašne dlhá doba, ako si to má človek zapamätat?“, hovorí si smiechom jeden z najstarších – a najvernejších – obyvateľov Petržalky.

Narodil sa v Hainburgu. Kúsok odtiaľ, v Kitsee, jeho rodičia vlastnili tehelnú. Mimochodom, z tehál, ktoré v nej vyrobili, bol začiatkom 20. storočia postavený aj nádherný dom Heinricha Ziegera, riaditeľa petržalskej smaltovne, ktorý dodnes môžete vidieť oproti Železničnej stanici Petržalka.

Walter Martinek sa narodil v roku 1929. | Foto: Ivana Vrabľová

Smutná história

Do Petržalky – vtedy jej ešte hovorili Engerau – sa Martinek s rodičmi presťahoval krátko po narodení a v tejto časti Bratislavy prežil všetky režimy. „Do školy som začal chodiť, keď bol prezidentom Masaryk, keď som mal desať rokov, prišla vojna. Ale ešte predtým prišla Hitlerova armáda. Ako žiaci sme vojakov museli vítať, čakali sme ich hore, pri Pečni. Do rúk nám dali obrázky s hákovým krížom a museli sme im mávať. Cítil som sa ako blbec!“, spomína.

S rodičmi (a aj neskôr) sa viackrát sťahovali, no vždy ostali verní Petržalke. „Bývali sme na toľkých miestach. Istý čas aj neďaleko petržalského lágra. Spomínam si, ako tam Židia, ktorých tam priviezli Nemci, kopali zákopy, obrannú líniu. S kamarátom sme sa tadiaľ vozili na bicykli, bol už aj sneh, a oni tam sekali do tej zamrznutej zeme... Raz som videl, ako im dávali jesť tak, že chlieb im hodili na zem. No to najhoršie ešte len malo prísť. Jeden podvečer ich všetkých zbro-

maždili pred petržalskou železničnou stanicou – vraj čakajú na vlak. Stáli na mraze, strážili ich len jeden vojak, ostatní popíjali v krčme. Čakali tam až do zotmenia, kedy im povedali, že plán sa mení a budú musieť ísť všetci pešo do Wolfstahlu, že tam príde loď a urobia im cestu do Švajčiarska. Namiesto toho ich však doviedli na cintorín a tam ich postrielali. To viem určite, lebo som mal otvorené okno a všetko som počul. Bez milosti ich pozabýjali!“, odkrýva Martinek tragické dejiny niekdajšej najväčšej obce Československa.

A pridáva aj ďalšiu spomienku na vojnové časy. „Rodičia si v ka- viarni Múzejka v Slovenskom národnom múzeu prenajali od riaditeľa šatňu. Platili mu prenájom a koľko zarobili, toľko zarobili. Mama aj on tam boli furt, sviatky-piatky, a ja som tam bol s nimi tiež. A chodili tam všelijakí herci, ale aj politickí poblavári – Tiso, Tuka, Karmasin. Otec ma varoval, aby som sa im vyhýbal.“

Sedemdesiat rokov spolu

Od roku 1968 zakotvil v paneláku v niekdajšom sídlisku Zadunajec. Aj s manželkou Kvetkou, tiež Staropetržalčankou, mladšou o sedem rokov, s ktorou na budúci rok oslávia neuveriteľné sedemdesiate „platinové“ výročie svadby. „Máme dve deti – Jarinu a Waltera. Aj on má syna, všetci traja sme Walterovia a inžinieri. Syn je strojársky technik a jeho syn informatik. Len škoda, že urobili na matrike chybu a zapísali najmladšieho Waltera s jedným V,“ hnevá sa Walter najstarší, ktorý sa vyučil za sústružníka-nástrojára a popri práci vychodil najskôr priemyslovku, „Fajnorku“ v Starom Meste, a neskôr aj odpromoval na Slovenskej technickej univerzite, na „strojarine“.

No a k titulu inžiniera pridal po čase ďalší. „Na Trnavskej univerzite vyštudoval pedagogiku – bola to nut-

nost, keďže som jedenásť rokov robil riaditeľa učilišťa ZŤS (Závody ťažkého strojárstva).“

Technik aj učiteľ

Ešte predtým, než sa Walter Martinek staral o vzdelávanie mladých strojárskych učňov, však v ZŤSke pracoval ako vedúci technolog. Podieľal sa na viacerých zlepšovacích návrhoch, ktoré zefektívnil výrobu a – ako vraví – priniesli fabrike milióny. „Dostal som za to aj odznak prezidenta Československej republiky,“ dodáva hrdo s tým, že práca bola jeho vášňou a trávil v nej značnú časť dňa. „Mal som na starosti tri fabriky – v Bratislave, v Malackách a v Dunajskej Stredě. Keď niečo nešlo, už zvonil telefón – príď hneď, lebo ťa potrebujeme. Často som sa domov dostal až po deviatej večer, rodina si ma veľmi neužila,“ hovorí.

Keď mal v šesťdesiatpäťke odísť do dôchodku, nezmieril sa s tým. „Tuto kúsok, na Kremnickej, je súkromné gymnázium. Zašiel som za riaditeľkou a povedal som jej: Počúvajte, ja by som u vás chcel niečo robiť. Celý život som písal po nemecky a po nemecky hovorím tak dobre, ako po slovensky. Môžem vám robiť učiteľa nemčiny. A aj som robil. A nie chvilu – od tých 65 do 80 rokov.“ A aj to vraj skončil len preto, lebo sa s vnučkou stavil, že keď bude mať osemdesiat, prestane pracovať.

Walter a Kvetoslava Martineková oslávia sedemdesiate výročie svadby. | Foto: Archív W. M.

Trojznačná relativita

Hoci... „Ja vlastne robím ďalej. Začal som pracovať na takých vedeckých veciach v oblasti vesmíru,“ prekvapuje. Ako dôchodca (už naozaj) a skvelý nemčinár desať rokov navštevoval Goethe Institut v Bratislave – „a čítal som. Viete si predstaviť toľké regále s nemeckou filozofiou?! Pre mňa to bola obrovská radosť – tých desať rokov som študoval nemeckú filozofiu. Len tak, sám pre seba. No a potom som začal pracovať na tej nemeckej veci.“

Reč je o teoretickej vedeckej práci Trojznačná relativita - pohyb a rovnováha bytia (Bunky vesmíru), veľkolepom diele, ktoré Walter Martineček zverejňuje už niekoľko rokov na svojom blogu a facebookovom profile (nájdete ho pod jeho menom). „Píšem to po nemecky, aby to bolo dostupné pre celý svet,“ hovorí Martineček, ktorý má na Facebooku vyše 1 700 sledovateľov.

V deväťdesiatke na bicykli

Okrem strojariny, filozofie a vesmíru má 95-ročný čiperný petržalský senior ešte jednu veľkú vášeň: bicykel. Ten prvý, detský, mu vyrobil otec, zručný strojní zámocník. „Bicyklovať som začal ako malý chlapec a čo si pamätám, stále som mal nejaký bicykel. A nevozil som sa len po meste, robil som na ňom poriadne túry – bežne som jazdil do Viedne

a späť! Neskôr som bral aj vnučatá. S dcériným synom sme napríklad išli spolu do Rakúska vyše 200 kilometrov. To som mohol mať takých šesťdesiatštyri rokov,“ rozpráva.

Vyskúšal si aj elektrický bicykel „a ja vám naňho prezradím, že naposledy na ňom sedel asi pred tromi mesiacmi!“ prekvapuje manželka a so smiechom dodáva, že vnučatá – majú ich štyri a už aj päť pravnučat – jej muž tak zničil, že mu už potom nikto nechcel na bicykli robiť sparring partnera.

Tajomstvá dlhovekosti

Byť aktívny, v pohybe a neustále zvedavý – to sú podľa 95-ročného skrz-naskrz Petržalčana Waltera Martineka tajomstvá jeho dlhovekosti. Na svet a na život stále hľadí so záujmom, s pochopením, ale najmä s humorom. „Moja zásada na celý život: nechcem naháňať peniaze, lebo som zistil, že to nie je ono. Lebo aj keď to mnohí tvrdia, za peniaze si celý svet kúpiť nemôžete.“

Martina Štefániková

INZERCIA

VLASTNÍCI, zvýšte hodnotu svojho bytu a bytového domu. Zlepšite doterajšie spôsoby komunikácie v bytovom dome.

Už žiadne neúspešné hlasovania, nedorozumenia, dezinformácie, chaos v dokumentácií a faktúrach či „naháňanie“ správcu.

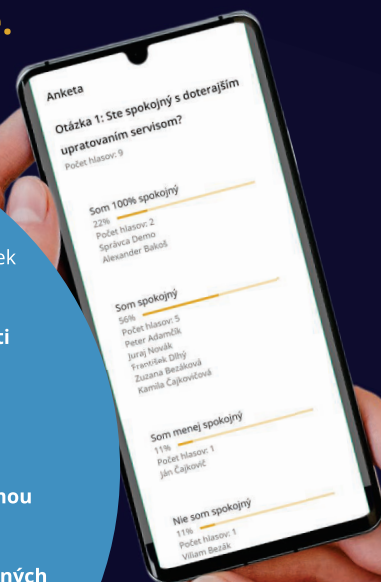
Povedzte o **resitech** vášmu **správcovi** a posuňte svoj byt do štandardu bývania 21. storočia.

Kontaktujte nás.

Jakub Kulich
Manažér obchodu
kulich@resitech.sk
tel. č. 0918578796
www.resitech.sk

- ✓ odhlasujte ONLINE čokoľvek a odkiaľkoľvek
- ✓ stihnite promptne reagovať na príležitosti
- ✓ nájdite všetky dokumenty a faktúry bytového domu na jednom mieste
- ✓ na nové udalosti budete upozornení formou sms alebo emailom
- ✓ jednoducho uvidíte stav riešenia nahlásených porúch
- ✓ budete vždy jednoducho v kontakte so správcou aj vlastníkmi susedných bytov

resitech
Bytový dom s prehľadom

ZAMESTNANCI VEOLIE PODPORILI VIANOČNÚ ZBIERKU PRE DETSKÚ CHIRURGIU

Zamestnanci skupiny **Veolia Energia Slovensko** spoločne pomohli dobrej veci a zapojili sa do Vianočnej zbierky pre pacientov Kliniky detskej chirurgie v Národnom ústave detských chorôb v Bratislave. Vianočnú zbierku už tradične organizuje **Nadácia Veolia Slovensko**, tentoraz v spolupráci s **OZ SLNIEČKO NA CESTE**.

Občianske združenie **SLNIEČKO NA CESTE** už od roku 2012 pomáha deťom, ktoré majú rôzne ochorenia, a tiež deťom, ktoré utrpeli úrazy alebo vážne zranenia a snaží sa čo najviac zlepšiť podmienky pre všetkých pacientov a ich rodičov.

V závere roka 2023 vznikol zoznam vecí, ktoré boli pre deti najpotrebnejšie. Zamestnanci, ktorí sa rozhodli do zbierky zapojiť, prispeli novými obliečkami, dekami, zavinovačkami, kuchynským riadom, pastelkami a inými pomôckami pre detských pacientov. Spoločne tak zabezpečili takmer 400 darčiekov, ktoré deťom spríjemnia pobyt v nemocnici.

„Vianoce sú čarovným obdobím plným

nádeje a deň prevzatia zbierky bol tobo dôkazom. Sme veľmi vďační, že sa v tejto dobe nájde toľko ľudí, ktorí sú ochotní pomáhať. Ďakujeme Nadácii Veolia Slovensko a zamestnancom spoločnosti Veolia Energia Slovensko za všetky darčekom, ktoré sme dostali. Sme nesmierne radi, že nám pomáhajú pomáhať našim detským pacientom – slniečkam,“ uviedla **Lenka Tašková Valicová**, riaditeľka občianskeho združenia.

V mene všetkých kolegov ďakujeme za možnosť poskytnúť pomoc tým, ktorí ju skutočne potrebujú. Tešíme sa, že sme nielen poskytli nádej iným, ale urobili sme to s radosťou a s nadšením.

Marcela Fábianová, Veolia Energia Slovensko, a.s.

Zbierku prevzali MUDr. Erich Murár a Lenka Tašková Valicová, riaditeľka OZ Slniečko na ceste. Dar Nadácia Veolia Slovensko odovzdal člen nadačnej rady, Jaroslav Krupec. | Foto: Veolia

INZERCIA

NOVINKA!

ODSTÁVKY TEPLEJ VODY A KÚRENIA NA VAŠEJ ULICI?

DOSTÁVAJTE BEZPLATNÉ SMS alebo E-MAILY

ZAREGISTRUJTE SA >

www.veoliaenergia.sk

Veolia hľadá nových kolegov!

Máte záujem pracovať pre stabilnú spoločnosť? Vo Veolii spoločne tvoríme férové a priateľské pracovné prostredie, v ktorom nájdete rovnováhu medzi pracovným a osobným životom. Ak neradi sedíte na jednom mieste a máte radi prácu v teréne, máme ponuku práve pre vás.

STROJNÍK TEPELNO-ENERGETICKÝCH ZARIADENÍ

NÁPLŇ PRÁCE, PRÁVOMOCI A ZODPOVEDNOSTI

- ◆ zastrešovanie obsluhy tepelno-energetických zariadení (kotly, výmenníky, plynové energetické zariadenia, kogeneračné jednotky) v rámci Bratislavy v rozsahu svojich oprávnení,
- ◆ spolupráca so všetkými pracovnými skupinami pri výrobe energetických médií,
- ◆ zodpovednosť za včasné nahlásenie zistených porúch na tepelno-energetických zariadeniach a rozvodoch a spolupráca pri odstraňovaní havarijných stavov.

POŽIADAVKY NA ZAMESTNANCA

- ◆ podmienkou je vodičský preukaz skupiny B,
- ◆ samostatnosť, zodpovednosť, flexibilita, dobré komunikačné schopnosti,
- ◆ výhodou je technické vzdelanie, kuričský preukaz V. triedy, osvedčenie na obsluhu tlakových a plynových zariadení.

V prípade, že nevladíte príslušné osvedčenia, zabezpečíme vám ich. Pracovné skúsenosti vám budú s radosťou odovzdávať skúsení kolegovia, ktorí majú so zaškolením bohaté skúsenosti.

PRACOVNÁ DOBA

- ◆ zmeny od 6:00 do 18:00 hod. a od 18:00 do 6:00 (denná, nočná, 2 dni voľna)

ZAMESTNANECKÉ VÝHODY, BENEFITY

- ◆ každoročné zvyšovanie miezd, stravné v hodnote 9,40 € za každý odpracovaný deň (aj počas dovolenky),
- ◆ 4 dni voľna navyše,
- ◆ bonus za odporúčenie nového zamestnanca od výšky 200 €,
- ◆ DDS - príspevok zamestnávateľa do 3. piliera,
- ◆ MultiSport karta, príspevok na voľnočasové aktivity (relax, kultúra, šport, cestovanie a pod.),
- ◆ príspevky pri pracovných jubileách, pri narodení dieťaťa, pri svadbe,
- ◆ množstvo zliav u našich vybraných partnerov (ubytovacie služby, obchody).

MZDOVÉ PODMIENKY (brutto)

- ◆ od 1000 € + ročná výkonnostná prémie,
- ◆ mzdové kompenzácie za prácu v noci/víkendy/sviatok,
- ◆ zvýšenie mzdy po skúšobnej dobe.

Ak máte záujem stať sa súčasťou Veolie, neváhajte nám poslať svoj životopis na e-mailovú adresu

ludske.zdroje@veoliaenergia.sk

Viac informácií o práci vo Veolii nájdete aj na našej webstránke www.veoliaenergia.sk

BRATISLAVSKÁ ŽUPA OTVÁRA NOVÚ ÉRU ŠPORTOVÍSK

Prvý unikátny športovo-rekreačný areál predstavilo BSK koncom minulého roka v Dúbravke, podobný buduje aj v Petržalke.

Bratislavský samosprávny kraj zavádza prelomový koncept športovania. Vďaka rezervačnému systému bude môcť verejnosť využívať moderné ihriská či bazény v kraji. Vlajkovou loďou projektu je úplne nový športovo-rekreačný areál v Dúbravke. Župa ho vybudovala na veľkorysej ploche takmer 14-tisíc metroch štvorcových, investícia bola takmer 1,5 milióna eur. Rozlohou, kvalitou, ale aj počtom a pestrosťou športovísk ide o jedinečný projekt, areál je k dispozícii od druhého januárového týždňa.

Centrálny rezervačný systém

Moderný športovo-rekreačný areál sa nachádza pri župnej **Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej Karola Adlera**, ale otvorený bude aj športovým klubom a verejnosti. Manažérom športoviska bude samotná bratislavská župa a zabezpečí, aby bolo udržiavané, čisté a strážené.

Zaujímavosťou je **centrálny rezervačný systém**, vďaka ktorému si môžu obyvatelia rezervovať konkrétne športovisko na konkrétny čas. Využívanie ihrísk bude spoplatnené, pričom všetky prostriedky zostanú škole a budú použité na zabezpečenie správy, údržby a čistenie areálu. Verejnosť však bude mať k dispozícii v rámci každého dňa aj časové sloty, kedy si môže zašportovať úplne zadarmo.

Pre futbalistov aj lezcov

Areál bude otvorený počas **pracovných dní aj víkendov**. Nachádza sa v ňom napríklad veľké a malé futbalové ihrisko, bežecký ovál, tenisový kurt, multifunkčné ihrisko, telocvičňa, lezecká stena či workoutová zóna. Sú v ňom zakomponované aj exteriérové prvky a mobiliár na posedenie a relax.

Antukový bežecký ovál nahradil nový EPDM ovál so všestranným využitím. | Foto: BSK

Súčasťou obnovy bola aj revitalizácia zelene a výsadba stromov.

Celkové náklady na rekonštrukciu dosiahli takmer 1,5 milióna eur. Rozľahlé športovisko na „Adlerke“ je vlajkovou loďou zámeru Bratislavskej župy, ako priniesť obyvateľom kraja viac športu. Do rezervačného systému budú postupne pribúdať ďalšie moderné ihriská a bazény v kraji, ktoré sú v správe župy. A veľká investícia bude pokračovať aj v Petržalke, kde BSK buduje obdobný športovo-rekreačný areál.

„Je veľká škoda, ak sú školské ihriská po vyučovaní a počas víkendov zamknuté. Naším cieľom je, aby boli využívané na maximum a slúžili nielen žiakom, ale celej komunite. Na Adlerke sme vybudovali jedno fantastické športovisko, ktoré budeme sami manažovať, zabezpečovať údržbu a bezpečnosť a novinkou je rezervačný systém, vďaka ktorému ho sprístupníme vám všetkým. Pohyb je nesmierne dôležitý pre dospievajúcich, ale aj pre nás, všetkých. A to nielen pre telo, ale aj psychické zdravie. Po Dúbravke sa na podobný areál môžu tešiť aj Petržalkania. Dovolím si povedať, že sme týmto projektom odštartovali novú

éru športovísk 21. storočia,“ uviedol pri otvorení areálu predseda Bratislavskeho samosprávneho kraja **Juraj Droba**.

Trávnik s profesionálnymi parametrami

Rekonštrukcia a modernizácia športového areálu obsahla celkovú plochu s rozlohou 13 780 štvorcových metrov. Vzniklo na nej niekoľko samostatných ihrísk, ale aj priestory pre šatne, sociálne zázemie pre verejnosť, vrátane toaliet či bufet s prestrešením.

V centrálnom priestore sa nachádza riadne **futbalové ihrisko** pre detské a juniorské futbalové súťaže s rozmerom 90 krát 45 metrov, so striedačkami, odvodnením, brámkami, ochrannými sieťami za brámkou, hráčskymi kabínami a pevnou tribúnou s kapacitou 68 miest.

Inštalovaný futbalový trávnik s výškou vlasu 60 milimetrov a so zásypom kremičitého piesku a SBR granulátu má kvalitu kategorizovanú na FIFA a jeho výrobca je preferovaným dodávateľom pre FIFA. Rovnako aj profesionálne futbalové brány sú vyrobené v súlade s pravidlami FIFA.

Na osvetlenie futbalového ihriska slúžia štyri sklopné stožiare vysoké 20 metrov ovládateľné cez smart panel aj manuálne. Nainštalovaných bolo celkovo 12 LED svetlometov s clonou na optimalizáciu rušivého svetla. Podľa zrealizovaných testov však okolité obytné budovy nebudú oslnené osvetlením z ihriska.

Zrekonštruovaný bežecký ovál

Kompletnou rekonštrukciou prešiel antukový **bežecký ovál**. Namiesto pôvodného župa vybudovala 300 metrov dlhý EPDM ovál so štyrmi dráhami a šiestimi dráhami na bežeckej rovinke pre behy na 150, 300, 600, 800, 1 000 a 1 500 metrov a 4 krát 60 metrov. Rovinka dĺžky 110 metrov poslúži na dobeh disciplín 50, 60, 100 a 110 metrov. V rámci bežeckého oválu je umiestnený sektor **skoku do diaľky** s pieskovým doskočiskom a rozbehovou dráhou. K dispozícii je aj priestor pre **vrh guľou**.

Lucia Forman,
Bratislavský samosprávny kraj

Rezervačný systém nájdete na webovom portáli **REZERVACIE.BRATISLAVSKYKRAJ.sk**. Župa doň bude postupne zaraďovať aj ďalšie športoviská v kraji.

ŽUPNÉ BÁBKOVÉ DIVADLO SA NA DUNAJSKÚ VRÁTI NA JESEŇ

Oblúbený kultúrny stánok je v záverečnej fáze obnovy a modernizácie.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) finišuje s rekonštrukciami viacerých kultúrnych a historických pamiatok v regióne. Jednou z nich je aj obľúbené Bratislavské bábkové divadlo (BBD), ktoré má komplexne vynovenú starú časť a získalo aj úplne nové priestory. Aktuálne sa začínajú prípravy na novú sezónu 2024/2025.

PRIBUDLA ZELENÁ STRECHA

Stavebné práce na divadle sú ukončené. Bola namontovaná a prevzatá projekčná, zvuková a svetelná technika, nasledovať budú práce na interiérovom vybavení, inštalovaní nábytku. „*A potom už len sťahovanie, skúšanie – a následné otvorenie. Bábkáč je veľmi obľúbeným a aj najnavštevovanejším divadlom v kraji. Získalo za svoju tvorbu mnohé ocenenia na domácich i zahraničných pódioch. Takmer desať rokov hrá v náhradných priestoroch, preto si takúto modernizáciu určite zaslúžilo. Bude to divadlo*

21. storočia a zároveň najmodernejšie bábkové divadlo na Slovensku,“ priblížil predseda BSK **Juraj Droba**.

Komplexná obnova pozostávala z rekonštrukcie pôvodnej starej časti divadla a výstavby novej budovy, teda divadelnej sály a foyer vo dvore. Novinkou je výtah a zelená strecha umiestnená práve nad sálou divadla. Príspeje k zníženiu nákladov na vykurovanie aj chladenie budovy, plus zvýši zvukovú izoláciu a vizuálne spríjemní prostredie s priaznivým dopadom na životné prostredie.

OTVORENÝ DEPOZITÁR

Okrem javiska a hľadiska má divadlo už aj zázemie pre hercov, šatne, skúšobný priestor, samozrejmosťou sú kancelárie pre zamestnancov a umelecké dielne.

Premenou prešlo foyer, ktoré bude nielen vstupnou bránou do divadla, ale fungovať tu bude detská cukráreň s interaktívnymi prvkami, pričom na stenách sa budú môcť návštevníci

Historická budova divadla na Dunajskej ulici prešla komplexnou rekonštrukciou. | Foto: BSK

začítať do stručnej histórie divadla. Nový workshopový priestor vznikol pod strechou na 4. poschodí a divadlo bude mať aj otvorený depozitár bábok, kam môžu návštevníci nahliadnuť a zistiť všetko o tom ako vznikajú bábky.

Aktuálne hrá BBD ešte stále v náhradných priestoroch Radošinského naivného divadla. Avšak novú sezónu odštartuje v septembri 2024 už v no-

vých priestoroch na staronovej adrese na Dunajskej ulici.

Na návštevníkov čakajú prehliadky divadla, obľúbené predstavenia, ale aj nové projekty ako nultý ročník divadelného festivalu, ktorým by sa vrátila naspäť tradícia bienále a mnohé ďalšie prekvapenia

Lucia Forman,
Bratislavský samosprávny kraj

Vizualizácia ukazuje, ako bude vyzerať interiér divadla po dokončení. | Vizualizácia: Ateliér Sio Architects

NAJČAROVNEJŠÍ RAPER JE STÁLE V HRE

Na svete – alebo prinajmenšom na Slovensku – existujú dva typy ľudí. Tí, ktorí si aspoň raz pustili na YouTube pieseň Som čarovný z dielne Viktora Kamenického a tí, ktorí ignorujú internet. Ak práve čítate tieto riadky, predpokladáme, že patríte do prvej skupiny a možno vás už niekoľko rokov máta otázka – čo sa s „najčarovnejším rapperom v hre“ dialo ďalej?

Pre mnohých ste známy ako „čarovný“ – autor virálneho klipu a chytľavej – dovolím si tvrdiť – motivačnej piesne z roku 2011. Pri akej príležitosti vôbec vznikla?

Videoklip Som čarovný – pre niektorých aj prvý slovenský „virál“ – bol výsledkom školského zadania z vysokoškolských čias, keď som bol študentom tretieho alebo štvrtého ročníka na Fakulte masmédií na Paneurópskej vysokej škole. Mali sme vytvoriť audiovizuálne CV, ktoré, ako názov napovedá, asi malo niečo o mne povedať.

A vy ste si povedali, že ste jednoducho čarovný.

Povedal som si, že čo by chlapec z Petržalky, ktorý má 22 rokov, potreboval a chcel urobiť, aby to nejako podčiarkovalo jeho excentrickosť a veľmi špecifický zmysel pre humor, a zároveň povedalo niečo o tom, kým je. A toto mi prišlo ako funkčné riešenie, ktoré následne dopadlo tak, ako dopadlo.

Ako nám ukazujú štatistiky YouTube, kde v čase nášho rozhovoru svieli číslo 6,2 milióna pozretí, video zaujalo širokú verejnosť. Čo na to ale vaša vyučujúca?

Dala mi čmeláčika s hviezdíčkou. Asi najprv nevedela, ako to presne uchopiť – či ide o receziu, alebo to myslím smrteľne vážne. Predsa len rozdielne generácie niekedy narážajú na svoje limity. Nakoniec aj približne tretina internetových reakcií bola najprv - „čo?“. Časom však, verím, viacerí pochopili, že asi neašpirujem na to byť úspešným slovenským rapperom. Ale aby sme sa vrátili k vašej otázke, v princípe bola asi vyučujúca spokojná.

Viktor Kamenický alias „čarovný“. | Foto: Ivana Vrablová

Ako ste video nakrúcali? Nevyzerá to, že ide o freestyle rap natočený niekde v Petržalke na obyčajný mobil.

Pracoval som na tom so svojou spolužiačkou Kristínou Lévai – v tom čase sme boli veľmi dobrí kamaráti, a tak sme si navzájom vypomohli. Ja som jej pomohol s natáčaním a strihaním jej CV a ona mi pomohla s mojím. Niektoré veci mi teda natočila ona, podľa toho, ako som si to predstavoval, a niektoré som si natáčal sám.

A hudobný podklad?

Ani to sa nezaobišlo bez pomocnej ruky. A keďže Kristínin drahý brat Adam, ktorého asi viacerí poznajú pod umeleckým menom ADISS, je spevák a rapper, mal som vďaka nemu nielen beat, ale tiež ma naučil „rapovať“ – aspoň v rámci možnosti – lebo nie som rapper, keby si to náhodou niekto po vypočutí toho hitu nevšimol – a poskytol mi aj priestor na nahrávanie. Tiež sa mi podarilo presvedčiť Kristínu aj s jej mamou, aby mi na záver naspievali ženské vokály. Takže aj toto bola tímová práca.

Uverejnenie na YouTube bolo súčasťou zadania, alebo išlo o spontánny nápad?

Nebol som veľký zástanca optických médií, na ktorých sme vtedy odovzdávali záverečné práce – to sú – pre čitateľov, ktorí majú menej ako 21 rokov – DVD a CD. Prišlo mi to ako

mrhanie materiálom, tak som si povedal, že pošlem vyučujúcej link na YouTube, tam to ostane a ona sa k tomu môže kedykoľvek dostať. Nezapatroší sa jej to medzi cédečkami v práci. Zdalo sa mi to vtedy ako veľmi praktické a funkčné riešenie.

Napadlo vám, že sa ráno zobudíte a budete vidieť všade prezdieľané svoje video a pod ním množstvo komentárov? Nemátali vás myšlienky, čo si o vás ľudia pomyslia?

Vôbec. V tom čase to boli začiatky Youtube a doba bola úplne inde. Nie ako teraz, keď má nielen YouTube, ale aj patent na pravdu úplne každý a každý musí mať názor na všetko, lebo inak je považovaný za menejcenného. Vtedy nielenže k tomu nemal každý prístup, ale, myslím si, že ľudia si dávali aj pozor, čo a kam napíšu. To už, samozrejme, dnes neplatí. Nebál som sa, lebo veď som nemal čoho. Spravil som zábavný klip, ktorý nikoho neuráža, keďže si robím srandu sám zo seba.

Ako to vyzerá teraz, v dobe, keď naozaj všetci majú potrebu všetko komentovať a vaše video je stále dostupné so šiestimi miliónmi zhliadnutí? Čítate si občas aj dnes komentáre?

Dnes už mi to je jedno. Samozrejme, klamal by som, keby som povedal, že si sem tam neprečítam nejaký komentár a nie som som z toho

nervóznym. Ale to je vec, s ktorou idete ďalej. Žiť v strachu je nešťastné.

Ako dnes vyzerá a kým je „čarovný“?

Stále excentrický, ale školskú lavicu vymenil za katedru. Primárne sa venujem totiž vysokoškolskej pedagogickej činnosti, zároveň na Paneurópskej univerzite pôsobím ako technický supervízor. Nazvali ma kreatívny producent – vskutku noblesná pozícia.

Zároveň spolupracujem s agentúrou Robert Slovák a jeho priatelia – v poslednom čase sa preslávila vitrážou v bratislavskom Divadle Pavla Országha Hviezdoslava. So všetkými týmito pracovnými záležitosťami súvisia aj rôzne videá, fotografie a produkcia kadečoho. Čiže všetko, čo naznačovalo už asi aj to povestné video – viem si niečo vymyslieť i dať tomu formu, natočiť si to, postrihať.

Stretli ste sa v pedagogickej praxi s tým, že vás študenti identifikovali ako toho „čarovného“ a viditeľne to ovplyvnilo ich vnímanie vašej osoby?

To je asi otázka na študentov. Nemám na to urobený kvalitatívny výskum. Ale, samozrejme, ľudia, ktorí majú teraz okolo dvadsať, keď to prvýkrát mohli vidieť, mali koľko – desať rokov? Ak sa tak udialo, asi to na nich nejakým spôsobom vplýva a pamätajú si to a možno to aj berú, že „haha, smiešne“. Ale časom zistia, že som asi trochu iná osobnosť, ako tá v tom videu.

Možno to bude aj tým, že mám často siahodlhé monológy s mnohými cudzími slovami, ktoré dostanú do pomykova nejednu osobu. Zrazu sú totiž konfrontovaní s realitou a prichádza k AHA-momentu, kedy si uvedomia, že pred nimi nie je ten jednoduchý chlapec z Petržalky, ktorý urobil tú zábavnú piesenku, ale človek, ktorý sa ich snaží niečo naučiť a tuší čo-to trebárs o kompresii dát.

Stalo sa niekedy, že ste od študentov dostali vypracované zadanie, v ktorom ste natrafili na odkaz na vaše video?

Nikto si to nedovolil! Ale nie. Predmet, na ktorom sme toto zadanie dostali, má stále na starosti pani doktorka Vavrová a ona sa mi nezdôverila s tým, že „počuj, niekto ťa cituje alebo parafrázuje...“ I keď...

I keď...?

Nedávno sa mi stala taká milá vec, že mi zavolalo neznáme číslo, a na druhej strane sa ozval pedagóg z Nitry, že či sa dovolal Viktorovi Kamenickému – autorovi pesničky Som čarovný. A ja že - „áno.“ Povedal mi, že má na starosti nemeckú triedu na gymnáziu a spoločne si dali výzvu preložiť ten môj komplikovaný text a la Hviezdoslav do nemčiny a vložiť ho do nemeckého kontextu. Teda namiesto Petržalky tam vložili berlínske geto, alebo čo. To mi prišlo celkom milé, takúto rovinu „vplyvu“ môjho videa som teda naozaj nečakal.

Okrem kreatívnej a pedagogickej činnosti stíhate byť aj súčasťou kultúrnej komisie v mestskej časti Petržalka. Prečo ste sa tak rozhodli?

Bol som oslovený, či by som mal o to záujem. A hoci nemám veľmi veľa času, prišlo mi to nielen ako dobrá skúsenosť, ale aj skvelá možnosť ako pomôcť svojmu „hoodu“ (slangový výraz pre štvrť, pozn. aut.) vo sfére, v ktorej čiastočne pracujem.

Splnilo to vaše očakávania?

Zatiaľ sme mali len pár stretnutí, na ktorých však prebiehala diskusia, čo je podľa mňa veľmi dôležitá vec v akejkoľvek komunite - vrátane domovej schôdze, ktorá, ako všetci vieme, vie byť fakt peklíčko. Tu ľudia počujú jeden druhého, a diskusia rešpektujúca rôznorodosť názorov je skvelým základom k pozitívnym zmenám pri čomkoľvek.

Ako rodený Petržalčan – alebo prinajmenšom človek, ktorý v Petržalke strávil pubertu a neušiel z nej ani po dovŕšení produktívneho veku – máte pocit, že sa táto mestská časť vyvíja pozitívnym smerom?

Ako človek, ktorý tu vyrastal v 90. rokoch, aj v kontexte toho, čo sa dialo v Slovenskej republike, som považoval Petržalku za veľmi nebezpečnú. A to sa výrazne zmenilo, čo určite vnímam ako pozitívum. Tiež mám pocit, že sa Petržalka postupne výrazne omladzuje. Aspoň v porovnaní s inými časťami, napríklad Ružinovom, čo vnímam ako bonus.

Ako obyvateľ Slnčnic tiež oceňujem, že sa pri ich výstavbe premýšľalo nad tým, pre koho túto časť stavajú. Občianska vybavenosť veľmi pripomína Petržalku, ktorá tu mala byť kedysi – taká, v ktorej sa ľudia radi stretávajú a tvoria komunitu.

Bavia ma ale aj drobnosti, ako napríklad obnovený murál na paneláku na Námestí hraničiarov, ktorý vidím vždy keď idem niekam autobusmi 83 alebo 95. Myslím si, že to je zaujímavé pre každého, kto má aspoň nejaký záujem a cit pre umenie. Samozrejme, ako každý Petržalčan sa teším aj na električku, ktorá bude ďalším veľkým prínosom.

Dnes je moderné vytvárať remastrované verzie existujúcich piesní alebo si nejakým iným spôsobom pripomenúť ich okrúhle výročie. Premýšľali ste nad niečím podobným? Predsa len ubehlo už viac ako desať rokov od jej uverejnenia a fanúšikovia by to možno aj ocenili.

Rozmýšľal som nad návratom po desiatich rokoch, ale nakoniec ma to nejak prešlo. Ale možno dostanem krízu stredného veku, tá je za rohom, kúpim si kabriolet a poviem si, že teraz je ten čas. Nechávam tomu voľný priebeh.

Viktor Kamenický dnes učí mladých kreatívov. | Foto: Ivana Vrablová

AJ TENTO ROK UVIDÍTE SVETOVÉ FILMY ZA PETRŽALSKÉ CENY

Vďaka permanentke do kín DK Zrkadlový háj a DK Lúky si užijete filmové novinky za pár eur.

Aj na rok 2024 prinášajú Kultúrne zariadenia Petržalky možnosť zvýhodnených vstupov na filmové predstavenia v **Artkine za zrkadlom** a **Kine Lúky** – vďaka permanentke

na 5 vstupov na filmy podľa vlastného výberu. **Veľkou výhodou pritom je, že permanentka, ktorá platí do 30. júna 2024, je prenosná, nemusí ju teda využiť len jedna osoba.**

Za cenu 24,90 eur tak máte jeden film len za 5 eur.

Voucher si môžete kúpiť na portáli **ZLAVOMAT.SK**, permanentku obdržíte výmenou za uhradený voucher v pokladni DK Zrkadlový háj alebo v pokladni Kino Lúky.

V januári si z filmovej ponuky môžete vybrať napríklad **rozprávky (Wonka, Perinbaba a dva svety, Nerozlučná dvojka, Vtáci sťahovaví)**, svetové filmové novinky **Aquaman 2** či **Ferrari**, ale aj české a slovenské filmy (**Ideme na Teambuilding, Pozor, padá SNG**) alebo artové snímky (**Chlapec a volavka, Zásah šťastím**).

Filmoví fajnšmekri by si nemali nechať ujsť slávnostnú premiéru estónsko-francúzsko-islandského dokumentu, víťaza ceny **Európsky dokument roku 2023 - Sestry z dymovej sauny** v Artkine za Zrkadlom, ktorá bude **17. januára o 19:00**, či festival severských filmov SCANDI.

Dámy ocenia januárovú **Ladies Night** v Artkine za Zrkadlom s českou komédiou **Aristokratka vo vare** – **25. januára o 18:00**.

Aktuálny program filmov nájdete na stránke **KULTURAVPETRZALKE.SK**.

ZLAVOMAT.SK

HUDBA NAOZAJ NAŽIVO

Pod umeleckým menom **ADiss**, vystupuje slovenský hudobník v oblasti modernej hudby, hip-hopu a R&B Adam Miščík. Člen zoskupenia umelcov a labelu **OVERGROUNDart** sa mimo tvorby hudobných podkladov, textov a spevu venuje výrobe hudobných videoklipov a grafickému dizajnu.

Vďaka úspechu prvých koncertov sa vracia na pódia so živými nástrojmi a počas trojhodinovej show sa diváci môžu tešiť na množstvo špeciálnych hostí (**Dominika Mirgová, Tina a Shorty**).

Koncert si môžete užiť v piatok **12. januára o 20:00 v DK Zrkadlový háj**.

ROZPRÁVKOVÉ NEDELE V DIVADLE

Neviete, kam ísť s deťmi? Zoberte ich do divadla! Napríklad v nedeľu **14. januára o 10:00 do DK Zrkadlový háj na Medvede na Pade**. Divadlo Žihadlo pripravilo pôvabný príbeh o tom, ako sa dvaja medvedí súrodenci zobudia uprostred zimy. Malí neposedníci opustia brloh a vydajú sa objavovať zimný život zvierat v prírode. Na svojej ceste neplánovane spoznajú i život ľudí a ich zimné zvyky.

V nedeľu **28. januára o 10:00 do DK Lúky** zavíta Divadlo ZuNeVa a **Tri prasiatka**. Dozviete sa, čo sa stane, keď mama vezme neposlušným dcéram mobil. Zuzka a Katka prídu na to, že hrať sa dá aj inak. Prerobia rozprávku, v ktorej prasiatka budú učiť vlka správať sa, stolovať a dokonca aj triediť odpad.

Stranu pripravil **Matej Oravec**, Kultúrne zariadenia Petržalky

Novoročný koncert
SPEVÁCKY ZBOR MESTA BRATISLAVY

Tomáš Nemeč - klavír
 Adrian Kokoš - dirigent
 Roman Krško - barytón

21.1.2024 | 18:00
Dom kultúry Zrkadlový háj

© kulturavpetrzalke www.kulturavpetrzalke.sk © petrzalka_venues

50 PETRŽALKA 1973 - 2023
 KZP

PETRŽALSKÁ KNIŽNICA MÁ NOVÚ RIADITEĽKU

Libuša Jaďud'ová nahradila po vyše dvanástich rokoch **Katarínu Bergerovú**.

Optimalizácia knižničných pobočiek a zriadenie reprezentatívneho sídla tejto inštitúcie, to sú dve hlavné výzvy, ktoré by chcela v budúcnosti naplniť nová riaditeľka Miestnej knižnice Petržalka.

Jaďud'ová je na poste od konca roka 2023. Ako prezradila, pôvodne sa v petržalskej samospráve uchádzala o inú pozíciu - šéfkou petržalskej kultúry. Napokon to dopadlo inak. Vychádzajúc z jej bohatých pracovných skúseností v oblasti kultúry ju Petržalka oslovila s tým, či by nemala záujem prebrať vede-

nie petržalskej knižnice. „Keďže niekoľko rokov v Petržalke bývam a téma knižníc a kníh je mi blízka – stretávala som sa s ňou počas pôsobenia v mojich predchádzajúcich zamestnaniach –, tak som tú výzvu prijala,“ prezradila Jaďud'ová.

Aktuálnu koncepciu rozvoja knižnice rešpektuje, no rada by zrealizovala nejaké zmeny. „Ide predovšetkým o optimalizáciu pobočiek knižnice a zriadenie reprezentatívneho sídla tejto inštitúcie, vďaka čomu by sme verejnosti vedeli priniesť viac služieb, ktoré by knižnica poskytovať mohla a mala,“ upresňuje. Knižnica podľa

Libuša Jaďud'ová v minulosti viedla Múzeum ľudovej umeleckej kultúry. | Foto: Ivana Vrablová

nej určite nie je len o požičiavaní kníh, ale ponúka aj pridanú hodnotu – a tou je šírenie kultúrneho povedomia.

Počas doterajšej kariéry Jaďud'ová pôsobila v archívno-dokumentáčnom oddelení Vojenského

historického archívu, viedla Múzeum ľudovej umeleckej výroby a Zbierkové oddelenie Múzea rómskej kultúry v Brne.

**Mária Halašková,
Martina Štefániková**

HALÓ, HALÓ, TU VYSIELACIA STANICA RADIOJOURNALU

Jedinečná výstava **100 rokov rozhlasového vysielania v Československu** v petržalskej knižnici na Vavilovovej 26 priblíži históriu rozhlasového vysielania pre verejnosť v Československu.

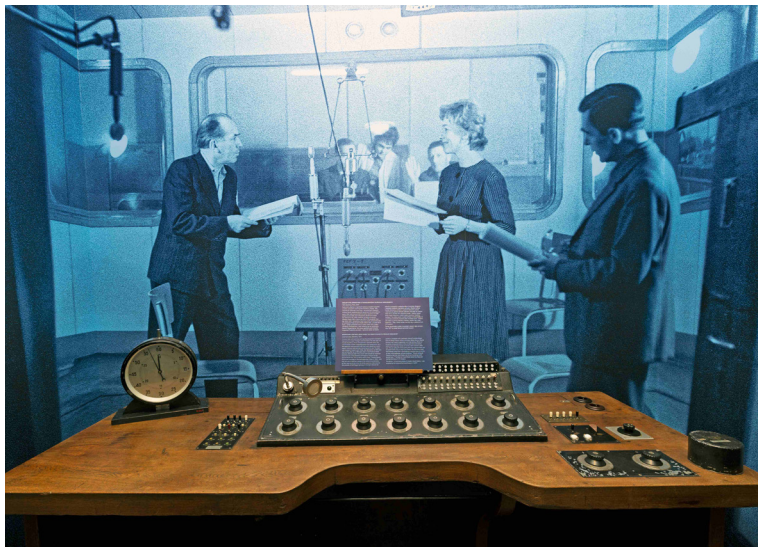
Výstava prezradí, ako vyzeral rozhlas pred sto rokmi. | FOTO: České centrum

Jedinečná výstava 100 rokov rozhlasového vysielania v Československu v petržalskej knižnici na Vavilovovej 26 priblíži históriu rozhlasového vysielania pre verejnosť v Československu.

Pravidelné rozhlasové vysielanie pre verejnosť v Československu začalo 18. mája 1923 o 20:15.

Vo vojenskom stane požičiarnom od skautov na letisku Praha-Kbely sa zišli rozhlasoví pracovníci a v éteri sa premiérovou ozvalo: „Haló, haló, žde vysílací stanice Radiojournalu.“

O tom, ako sa rozhlasové vysielanie počas uplynulých sto rokov zmenilo, ale aj o tom, že to bol práve rozhlas, ktorý zohral zásadnú a kľúčovú úlohu v mnohých prelomových okamihoch dejín, rozpráva výstava **100 rokov**

Pravidelné rozhlasové vysielanie pre verejnosť v Československu začalo 18. mája 1923. | FOTO: České centrum

rozhlasového vysielania v Československu, ktorú Petržalská knižnica organizuje v spolupráci s Českým centrom.

Prostredníctvom fotografií z archívu Českého rozhlasu ponúka výstava pohľad do života rozhlasu, jeho minulosti i súčasnosti. S využitím QR kódov je možné

vypočuť si autentické nahrávky z vysielania. Súčasťou je aj ukážka vysielacej a prenosovej techniky.

Expozícia potrvá v **Klube pod terasou** v knižnici na Vavilovovej 26 od **1. februára do 30. júna**.

**Viera Némethová,
Petržalská knižnica**

ŠPORTOVÉ POSTAVY ROKA 2023

Rok 2023 bol aj pre petržalských športovcov bohatý na skvelé športové výsledky a výkony. Vyberáme trojicu, ktorá zarezonovala najvýraznejšie.

KOLEKTÍV FC PETRŽALKA

Tím, ktorý mal bojovať o stred tabuľky II. futbalovej ligy je po jesennej časti na fantastickom treťom mieste. Na svoje konto si v sedemnástich zápasoch pripísal tridsaťštyri bodov za desať výhier a štyri remízy. Okrem kvalitného futbalu vedenie klubu pripravilo aj viacero noviniek pre fanúšikov. Cieľom je zvýšenie ich komfortu, ale aj atraktívnosti zápasov, na ktoré chce prilákať čo najviac milovníkov populárnej hry. „Všeobecne chceme vylepšiť vzťah medzi klubom a divákom,“ zdôraznil spolunajiteľ klubu **Marián Fridrich**.

S jesennou časťou futbalovej sezóny musí panovať spokojnosť. | Foto: FC Petržalka

Max Lörinčík získal v tomto roku aj ocenenie Junior Osobnosť Petržalky. | Foto: Ivana Vrabľová

MAX LÖRINČÍK

Tenista **Tenisového klubu Petržalka** patrí medzi najväčšie generačné talenty Slovenska. Počas leta bol Lörinčík hlavným strojom zisku strieborných medailí na majstrovstvách Európy tímov do 12 rokov. Rovnako v lete bol súčasťou TK Petržalka pri zisku titulu majstrov Slovenska družstiev do 12 rokov. Fantastický rok uzavrel Lörinčík úspechom na Malorke. V konkurencii najlepších Európanov vybojoval na Európskom festivale hráčov do 12 rokov striebro vo dvojhre a pridal tiež bronz zo štvorhry.

Bronz Hřčku na Cypre bol čerešničkou na torte. | Foto: ŠŠK Bratislava

ROMAN HRČKA

Člen **Športovej školy karate Bratislava** zbieral medaily počas celého roka, a to na domácej i zahraničnej scéne. Azda najvýraznejšieho úspechu sa dočkal v úvode októbra v cyperskej Larnake, kde bral v seniorskej kategórii kata muži bronzovú medailu. Skvelé celoročné výkony dostali Hřčku aj na prestížne podujatie WORLD COMBAT GAMES 2023 v Saudskej Arábii. Medzi osmičkou najlepších z celého sveta sa dostal na základe rankingu v kategórii U21.

Dávid Pavlík

O stolnotenisové podujatie bol veľký záujem. | Foto: Katarína Oravcová

HALA NA PROKOFIEVOVEJ PATRILA STOLNÉMU TENISU

Vynovené športovisko privítalo vyše päťdesiat priaznivcov pingpongu.

V sobotu 16. decembra sa v zrekonštruovanej Športovej hale Prokofieva uskutočnil **Vianočný pingpongový turnaj**. Na deviatich stoloch bojovali amatérski hráči a hráčky - ženy, muži, ale aj deti.

ŠPORT

„Akcia dopadla výborne a jej účastníci boli veľmi spokojní. Perne veríme, že sa tradícia tohto podujatia ujme. Dopyt po ňom bol totiž poriadne vysoký,“ uviedla spokojná organi-

zátorka **Katarína Oravcová**.

Vianočná akcia bola testom čerstvo zrekonštruovanej športovej haly. V prvej fáze rekonštrukčných prác sa dočkala novej strechy, výmeny okien i rozvodov. Kompletnej rekonštrukcie sa dočkala veľká i malá telocvičňa vrátane podlahy či obkladov a pribudli aj ochranné siete na okná. Ak halu chcete otestovať aj vy, neváhajte spoločne s partiou kamarátov či kolegov využiť možnosť jej krátkodobého prenájmu. Viac informácií získate na e-mailovej adrese shprokofieva@petrzalkasportuje.sk.

PETRŽALSKÉ ŠKOLY ŽIJÚ ŠPORTOM

Nový projekt oživil a rozvinul tradíciu športových podujatí na základných školách.

Šport na školách. Taký je názov projektu samosprávy, ktorý prispieva k zdravému rozvoju petržalských detí a mládeže. Sériu 25 športových aktivít pre školský rok 2023/2024 odštartovala v septembri na ZŠ Tupolevova atletickým mítingom.

ŠPORT

Dejiskami jednotlivých aktivít boli v nasledujúcich týždňoch ďalšie petržalské základné školy, ale aj športová hala Prokofieva, pričom žiaci a žiačky si mohli

vyskúšať aj športy ako ROPE skipping (skákanie cez švihadlo) či JUMANJI (netradičné štafety). JUMANJI je súborom netradičných štafiet a výziev, do ktorých sa zapájajú tímy ako celok, ale aj jednotlivci z tímov. Cieľom JUMANJI aktivít je komplexne zapojiť pohybový aparát detí a rozvíjať motorické zručnosti. Aktivita v JUMANJI zahŕňajú rýchlosť (beh), obratnosť, lezenie, skákanie, základy akrobacie, ale aj silu.

Viac informácií o decembrovom JUMANJI podujatí, ktoré sa odohrávalo v ŠH Prokofieva, ale rovnako tak o ďalších aktivitách z projektu nájdete na webe PETRZALKA.SK/sportnaskolach.

Séria aktivít petržalských základných škôl odštartovala na atletickej dráhe. | Foto: Jana Ryzá

Na vianočnej akcii panovala skvelá nálada. | Foto: FC Petržalka

VIANOČNÝ ENGERAU DAY SPOJIL FUTBALOVÚ RODINU

Premiérový ročník akcie zabavil všetky generácie.

Ešte pred vianočnými sviatkami sa na štadióne FC Petržalka odohral prvý ročník podujatia Engerau Day. Ten bol určený predovšetkým členom a členkám klubu a rovnako tak ich rodninám.

ŠPORT

Akciu odštartoval zápas mužov a žien FC Petržalka, ktorý sa v pomešaných zostavách skončil zmierlivo 2:2. Nechýbal ani turnaj rodičov FC, ktorý ovládol kolektív U10 a rovnako tak tombola. Chutnú bodku za podujatím dala vianočná kapustnica.

Stranu pripravil **Dávid Pavlík**

„Z radu zaparkovaných áut
sa nenápadne vynorila biela fordka,
naložila ho, nenáhlivo sa...
(heslo je v tajničke).“

Výherkyňou tajničky z čísla 12/2023
sa stáva **Daniela Zúberová**.

V januárovej tajničke hráte
s vydavateľstvom **Slovart**
o najnovší detektívny román
Dominika Dána **Reminiscencie**.
Držíme palce!

<p>Pomôcky: Pulla, Doi, Tribe, OKN, Komai</p>						Lezením obidu	Zn. mobilných telefónov	Útok, napadnutie (kniž.)	Usadenina (roztoču)	Osobné zámeno	Moc	Pietol, vil
Onakvosť, po česky (zastar.)												
Odborník v botanike												
Nariekal (bás.)										Popevok Troška (expr.)		
Eat-In Kitchen (skr.)									Založený (skr.) Bieloruské sídlo			
2. časť tajničky								Kíloampér (zn.)			3. časť tajničky	Obchodná akadémia (skr.)
Zvratné zámeno								Kmeň, po anglicky				
Autor: Blah.	Slovenská pošta (skr.)	Ukazovacie zámeno, tamto	Skrivila	Napínala (bás.)	Existujú Krupina (EČV)		Meno Tomáša Sídlo vo Francúzsku					
Tenký výhonok na rastline						Skriňa na zbrane Biely list. strom						
1. časť tajničky						Bľačí (expr.) Druh žaby (zool.)						Mangán (zn.)
	Americký TV filmový kanál	6. solmiz. slabika 4. časť tajničky			Afričania Nákladné auto					Rozum, dôvtip Pevne umiestnilo		
Herecký výkon				Rúbete, sekáte Ženské meno (22.6.)					Označenie (skr.) Parád' (expr.)			
Citoslovce bečania			Pomlčka, prestávka Vnútri (hovor.)				File System Object Ropný (skr.)					Arab News Agency
Hlodavec so vzácnou kožušinou							Horský potok Stavebná konštrukcia					
	Rod žiab Povrch tela vtákov						Hlav. mesto Anglicka Znak, znamenie					
Fínske jazero						7. trieda gymnázia Nie staro						
Meno Ely, Ela (dom.)					Mať hlodavec Erbium (zn.)			Záporová predpona Xenón (zn.)			Hlas žaby	Lišcie brlohy
Pera (bás.)				Značka zub. pasty Gignutie					Okondja - kód letiska Pracuj			
Iónium (zn.)			Rakúsky hokejista Dvojhĺaska							Vnútri Lebo (bás.)		
Mušské meno (31.1.)					Japonské sídlo			Oblej vriacou vodou				
		Antigén (skr.)			Meno Olsena			Bočné miesta				

Odpovede zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do **21. januára 2024** v predmete správy so slovom Tajnička.
Zaslanie viacerých e-mailov nezvyšuje vaše šance na výhru.